

## ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՏԱՐՐԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԵԹՈԴԻԿԱ

### **Մայրենի լեզու և Տարրական դպրոցում մայրենիի ուսուցման մեթոդիկա**

1. Բառ և ձևույթ: Բառի հատկանիշները և սահմանումը: Բառերի տեսակներն ըստ իմաստի:
2. Բառերի տեսակներն ըստ կազմության:
3. Դարձվածք և բառ: Դարձվածքի հիմնական առանձնահատկությունները:
4. Գոյական անուն. տեսակները. թիվը. հոլովման տիպերը. այլաձև հոլովումներ:
5. Ածական անուն. տեսակները. համեմատության աստիճանները:
6. Թվականը անուն. կազմությունը. ուղղագրությունը:
7. Դերանուն, տեսակները. հատկանիշները:
8. Բայ, հատկանիշները, կազմությունը և սեռը:
9. Նախադասության գլխավոր անդամներ: Գոյական և բայական անդամի լրացումներ:
10. Բայական անդամի լրացումներ:
11. Բարդ նախադասություն. տեսակները, կապակցման եղանակները:
12. Գրաճանաչության ժամանակակից մեթոդները: Հնչյուն-տառերի ուսուցման դասի մեթոդական շղթան:
13. Բացատրական ընթերցանության մեթոդի բաղադրամասերի ընդհանուր բնութագիրը, դրանց փոխհամաձայնեցված հաջորդայնության հիմնավորումը: Աշակերտակենտրոն ուսուցման պայմաններում:
14. Կարդալու որակական հատկանիշները. դրանց պահպանմամբ ընթերցելու կարողության ձևավորման հնարները կարդալու տեսակների կիրառման միջոցով:
15. Լեզվական տարրական գիտելիքների ուսումնասիրման փուլերը, մեթոդներն ու իրականացումը մայրենիի դասի կառուցվածքում:
16. Արտագրություն և թելադրություն. դրանց տեսակները, իրականացման մեթոդական շղթան:
17. Շարադրության և փոխադրության տեսակները, դրանց իրականացման մեթոդական շղթան:
18. Պատմվածքի և հեքիաթի ուսումնասիրման գործընթացի մեթոդական առանձնահատկությունները. համեմատական վերլուծություն:
19. Առակի և բանաստեղծության ուսումնասիրման գործընթացի մեթոդական առանձնահատկությունները:

20. Գրական տարրական գիտելիքների ձեռքբերման մեթոդիկան բնագրի շուրջ տարվող աշխատանքի ընթացքում:

### Օգտագործված գրականության ցանկ

1. Գյուլամիրյան Զ., Մայրենիի ուսուցման մեթոդիկա, Եր., Զանգակ, 2018:
2. Հայոց լեզու, գրականություն: Հնարակրթական հիմնական դպրոցի առարակայական չափորոշիչ (1-9-րդ դասարաններ): Եր., 2011:
3. Խարազյան Ռ. Հայոց լեզու և դասավանդման մեթոդիկա, Եր. «ՎՄՎ-Պրինտ» 2016:
4. Խլղաթյան Ֆ. Ժամանակակից հայոց լեզու, Երևան 2010:

### «Մաթեմատիկա» և «Տարրական դպրոցում մաթեմատիկայի ուսուցման մեթոդիկա» առարկայախումբ

1. Գործողություններ բազմությունների նկատմամբ՝ հատում, միավորում, տարբերություն. դրանց հիմանական հատկությունները:
2. Ուղիղ համեմատականությունը երկու փոփոխական մեծությունների միջև.  $y=kx$  ֆունկցիայի գրաֆիկը:
3. Գործողություններ (դիվիդենդ, կոնյունկցիա, իմպլիկացիա, էկվիվալենցիա) ասոյթների նկատմամբ. դրանց հիմանական հատկությունները:
4. Հակադարձ համեմատականությունը երկու փոփոխական մեծությունների միջև.  $y=k/x$  ֆունկցիայի գրաֆիկը:
5. 2, 3, 4, 5, 9 թվերից յուրաքանչյուրի վրա բաժանելիության հայտանիշներ:
6. «Կոտորակ» հասկացությունը. գործողություններ կոտորակների նկատմամբ:
7. Հիմնական երկրաչափական պատկերներից յուրաքանչյուրի (ուղղանկյուն, եռանկյուն, զուգահեռագիծ, սեղան) մակերեսի հաշվումը:
8. Երկու թվերի ԱՄԸԲ և ԱՓԸԲ –ը. դրանք գտնելու կանոններ:
9. 100-ի սահմաններում ոչ բացասական ամբողջ թվերի բազմապատկման և բաժանման գործողությունների ուսուցման մեթոդիկան:
10. 1000-ի սահմաններում գումարման և հանման գործողությունների ուսուցման մեթոդիկան:
11. Արտադյուսակային բազմապատկման և համապատասխան բաժանման դեպքերի ուսուցման մեթոդիկան:

12. Երկարության և դրա միավորների ուսուցման մեթոդիկան:
13. Ժամանակի և դրա միավորների ուսուցման մեթոդիկան:
14. Բազմանկյան և դրա պարագծի ուսուցման մեթոդիկան տարրական դպրոցի մաթեմատիկայի դասընթացում:
15. Շարժման վերաբերյալ խնդիրների ուսուցման մեթոդիկան:

### **Առաջարկվող գրականության ցանկ**

#### **Գրքեր**

1. Իսկանդարյան Ս.Ա., Իսկանդարյան Ս.Ս. Տարրական դասարաններում մաթեմատիկայի ուսուցման մեթոդիկայի ընտրովի գլուխներ: Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ,- Եր.: «Զանգակ», 2015: 192 էջ
2. Իսկանդարյան Ս.Ա., Տարրական դպրոցում հանրահաշվական և երկրաչափական նախագիտելիքների ուսուցման մեթոդիկան: Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ: -Եր., «Զանգակ», 2010: 128 էջ
3. Իսկանդարյան Ս.Ա., Իսկանդարյան Ս.Ս., Տարրական դասարաններում թվաբանական գործողությունների ուսուցման մեթոդիկան: Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ:-Եր., «Զանգակ», 2014: 116 էջ
4. Իսկանդարյան Ս.Ա., Իսկանդարյան Ս.Ս. Տարրական դասարաններում խնդիրների ուսուցման մեթոդիկան: Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ:-Եր., «Զանգակ» 2015: 164 էջ
5. Իսկանդարյան Ս.Ս., Իսկանդարյան Ս.Ա., Տարրական դասարաններում մեծությունների ուսուցման մեթոդիկան: Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ:-Եր., «Զանգակ», 2014:
6. Մկրտչյան Ս., Աբրահամյան Ա., Իսկանդարյան Ս., «Մաթեմատիկա-1» դասագիրք- տետր, Երևան; Զանգակ, 2015:
7. 1-4-րդ դասարանների մաթեմատիկայի դասագրքեր
8. Теоретические основы обучения математике в начальных классах. Под ред. Истоминой Н.Б.-М.: Воронеж, 1996.
9. Белошистая А.В. Методика обучения математике в начальной школе. -М.: ВЛАДОС, 2005.

#### **Լրացուցիչ գրականություն**

1. Байрамкумова П.У. Уртянова А.У. Методика обучения математике в начальных классах. Ростов/наД, Феникс, 2009.

2. Истомина Н.Б. Методика обучения математике в начальных классах. -М.: «Ланка-Пресс», 2005.
3. Стойлова Л.П., Математика.-М.: «Академия», 2007.
4. Зайцева С.А. и другие, Методика обучения математике в начальной школе.- М.: ВЛАДОС, 2008.

**«Մանկավարժություն» (ոչ մասնագիտական) առարկայի ընդունելության քննության հարցաշար**

1. Ուսուցչի մասնագիտական կոմպետենտությունը և առանցքային կոմպետենցիաները:
2. Մանկավարժության առարկան, գիտաճյուղերը:
3. Մանկավարժության հիմնական հասկացությունների բնութագիրը:
4. Մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդները:
5. Կրթության բովանդակությունն արտահայտող փաստաթղթերը:
6. ՏՀՏ-ի մանկավարժականացման հիմնախնդիրը:
7. Ուսուցման գործընթացի կառուցվածքը, գործառույթները և օրինաչափությունները:
8. Գիտելիքների յուրացման փուլերը:
9. Ուսուցման սկզբունքների բնութագրումը և դրանց կիրառման նպատակահարմարությունը մասնագիտական առարկայի ուսուցման գործընթացում:
10. Ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաների բնութագիրը:
11. Ուսուցման մեթոդների դասակարգումը:
12. Ինտերակտիվ մեթոդների կիրառումն ուսումնական գործընթացում:
13. Կրթական համակարգի կառուցվածքը:
14. Խաղային տեխնոլոգիայի կիրառումը մասնագիտական առարկայի դասին:
15. Համագործակցային ուսուցման տեխնոլոգիայի կիրառումը մասնագիտական առարկայի դասին:
16. Դասի տիպերն ու կառուցվածքը:
17. Ուսուցման կազմակերպման ձևերը:

18. Մանկավարժության կապն այլ գիտությունների հետ:
19. Դասը՝ որպես ուսուցման կազմակերպման հիմնական ձև:
20. Սովորողների ուսումնական գործունեության արդյունքների վերահսկողության տեսակները, մեթոդներն ու ձևերը դպրոցում:
21. Հումանիստական դաստիարակության էությունն ու սկզբունքները:
22. Դաստիարակության գործընթացի առանձնահատկությունները և օրինաչափությունները:
23. Դաստիարակության սկզբունքները և ոճերը:
24. Դաստիարակության մեթոդների բնութագիրը:
25. Հայրենասիրական դաստիարակության ձևերն ու մեթոդները:
26. Դպրոցականների գիտական աշխարհայացքի ձևավորման ուղիներն ու միջոցները:
27. Անձի դաստիարակությունն ընտանիքում: Դպրոցի և ընտանիքի համագործակցության ձևերը:
28. Սովորողների արտաուսումնական և արտադպրոցական աշխատանքների բովանդակությունն ու կազմակերպման ձևերը:
29. Դպրոցի կառավարման գործընթացը, կառավարման գործառույթները, սկզբունքները և մեթոդները:
30. Դասվարի աշխատանքի բովանդակությունը և գործառույթները:

### Առաջարկվող գրականության ցանկ

1. Ասատրյան Լ.Թ., Հակոբյան Գ.Հ., Ասատրյան Մ.Ա., Կարապետյան Ն.Զ., Բաղդասարյան Ա.Ա., Մանկավարժություն, Երևան, Արտագերս, 2017, 360 էջ:
2. Ասատրյան Լ.Թ., Էկոլոգիական կրթության կառավարման հիմունքները, - Եր.: Արտագերս, 2007,-335 էջ:
3. Ասատրյան Լ. Թ. և ուրիշներ, Կրթության համակարգի կառավարման հիմունքները, 1-ին մաս, -Եր., Զանգակ- 97, 2003, -223 էջ:
4. Ասատրյան Լ.Թ., Ասատրյան Մ.Ա., Սաֆարյան Ն.Ա., Դպրոցի կառավարման հիմունքներ, Երևան, Արտագերս, 2018, 244 էջ:
5. Ըստ ուսումնական դասընթացների առարկայական չափորոշիչներ և ծրագրեր:
6. Թորգոմյան Լ.Վ., Մանկավարժության ընդհանուր հիմունքներ, -Եր.: Տոներ, 2005, -135 էջ:

7. Թովուզյան Ա.Օ. Հումանիստական դաստիարակության հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ, -Եր.: Լինգվա, 2009, 297 էջ:
8. Թովուզյան Ա.Օ., Գյուլամիրյան Զ. Հ. և ուրիշներ "Մանկավարժական առողջագիտությունը տարրական դպրոցում" – Գիտություն հրտ., Երևան, 2017, 172 էջ:
9. Թովուզյան Ա.Օ., Գյուլամիրյան Զ. Հ. և ուրիշներ, Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները տարրական դպրոցում, Երևան, 2018, 167 էջ:
10. Թովուզյան Ա.Օ., Գյուլամիրյան Զ. Հ. և ուրիշներ, Մեդիատեխնոլոգիաները տարրական դպրոցի մանկավարժական գործընթացում, Երևան 2020, 168 էջ:
11. Համագործակցային ուսուցում: Ձեռնարկ /Ա. Հովհաննիսյան և ուրիշներ.- Եր.: Անտարես, 2006, -123 էջ:
12. Հակոբյան Գ.Հ., Ուսուցչի մասնագիտական գործունեության հիմունքներ, Երևան, Արտագերս, 2019, 168 էջ:
13. ՀՀ օրենքը հանրակրթության մասին /Էլ. Աղբյուր՝ <http://www.edu.am/index.php?id=3566&topMenu=-1&menu1=85&menu2=89>
14. Ղույումչյան Գ. Ե., Մանկավարժություն: Դասագիրք բուհերի համար: Երկու գրքով: գիրք 1. – Եր.: Զանգակ-97, 2005. -464 էջ:
15. Ղույումչյան Գ. Ե., Մանկավարժություն: Դասագիրք բուհերի համար: Երկու գրքով: գիրք 2, - Եր.: Զանգակ-97, 2005. -232 էջ:
16. Վարդումյան Ս. Տ., Ժամանակակից մանկավարժական մոտեցումներ, քաաներորդ դարի մանկավարժական տեսություններ. Ձեռնարկ մանկավարժների և ուսանողների համար, - Եր.: «Նոյյան տապան», 2005, 405 էջ, 267-269 էջեր:
17. Крoль В.М., Педагогика.-М.: Высшая школа 2008. -316с.
18. Педагогика: учебник для вузов по пед. Специальностям: доп. М-вом образования и науки РФ / [Л. П. Крившенко и др.]; под ред. Л. П. Крившенко. – Москва: Проспект, 2010. – 432 с.
19. Педагогика: Учебное пособие. Под. Ред. П.И.Пидкасистого.-М.: Высшее образование, 2006.-432с.
20. Педагогика: учеб. Пособие для студ. Вузов [Текст] / Б.З. Вульфов, Л.В. Ермоленко, М.Н. Ермоленко и др. Под ред. П. И. Пидкасистого. – М.: Высш. Образование, 2008. – 430 с.
21. Полат Е.С., Новые педагогические и информационные технологии в системе образования 2-е изд.-М.: –Академия, - 2005, с.27-52.

## Լրացուցիչ

1. Ասատրյան Լ.Թ., Հակոբյան Գ.Հ., Մանկավարժական հետազոտությունների մեթոդաբանություն, -Եր.: Արտագերս, 2011, -178 էջ, 55-55-113 էջեր:
2. Աստվածատրյան Մ.Գ. և ուրիշներ. Տեղեկատվական հաղորդակցական տեխնոլոգիաների կիրառումը դպրոցում, Եր.: «Աստղիկ» հրատ, 2004, էջ 14-86:
3. Դաստիարակությունը դպրոցում. Ծրագիր և ուսումնական ձեռնարկ: - Երևան, 2003:
4. Կրթության մասին ՀՀ օրենքը: Հանրակրթության պետական կրթակարգ, Եր.: ԿԱԻ, 2004, - 298 էջ:
5. Հակոբյան Գ., Ժամանակակից դասի արդյունավետությանը ներկայացվող մանկավարժահոգեբանական և դիդակտիկական պահանջները, -Եր.: «Մանկավարժություն» ամսագիր, ԿԱԻ, 2013/1, էջ 42-45:
6. Հակոբյան Գ., Ուսուցման արդյունքների գնահատման ժամանակակից միջոցները, -Եր: Մանկավարժական միտք, 2009, հմ. 1-2, էջ 57-62:
7. Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների սովորողների ընթացիկ գնահատման մեթոդաբանություն, - Եր., 2008. -9 էջ:
8. Հակոբյան Լ., Ընտանեկան իրավունք, -Եր., 2002:
9. Միքայելյան Օ. Ս., Միքայելյան Ս. Օ., Ընթացիկ գնահատման նոր համակարգը որպես կրթության որակի բարելավման խթան, - Եր., 2010, - 45 էջ:
10. Մկրտչյան Մ., Ուսուցման կոլեկտիվ եղանակի իրականացման մեթոդաբանական, տեսական և գործնական հարցեր,-Եր.: Հեղ հր., 2011. - 148 էջ:
11. Մուրադյան Ռ., Դասղեկ, -Եր.:Գիտություն, 2007. -192 էջ:
12. Ուսուցման ինտերակտիվ մեթոդների տեսությունն ու պրակտիկան /կազմողներ՝ Լ.Ալեքսանյան և ուրիշներ/, -Եր.: Երևանի հանրապետական հոգեբանական կենտրոն, 2004.-130 էջ:
13. История образования и педагогической мысли. –М.: ВЛАДОС-ПРЕСС. 2006. –351с.

14. Современные образовательные технологии [Текст] : учеб. Пособие  
/ Н. В. Бордовская, Л. А. Даринская, С. Н. Костромина и др.; под ред. Н. В.  
Бордовской. – 2-е изд., стер. – М.: Кнорус, 2011. – 432 с.